

Informatie kraamverblijven vleermuizen

De Gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland (OWO) hangen kraamverblijven voor vleermuizen op in de gemeenten ter compensatie van de (kraam)verblijven voor vleermuizen die verloren gaan door bijvoorbeeld isolatiemaatregelen. Dit is nodig om nu en in de toekomst verder te kunnen met het verduurzamen van woningen en gebouwen, en gelijktijdig de vleermuis te blijven beschermen.

Op dit moment is een particulier wettelijk verplicht op eigen kosten een ecologisch onderzoek uit te laten voeren wanneer deze bijvoorbeeld de spouwmuur of het dak laat isoleren. Particulieren doen dit vaak niet, omdat ze dit niet weten of te duur vinden. Daarom kiezen wij er als gemeenten voor om een soortenmanagementplan (SMP) op laten stellen. Dit is een grootschalig ecologisch onderzoek voor al onze woonkernen. Dan hoeven de inwoners op termijn geen ecologisch onderzoek meer te doen en kunnen ze onder enkele voorwaarden (o.a. natuurvrij maken van de spouwmuur en enkele nestkasten aanbrengen) gaan isoleren.

Als gemeenten nemen we de grootschalige compensatie op ons. Dat betekent dat we vooraf aan het grootschalige ecologische onderzoek ruim 60 grote kraamkasten moeten laten ophangen in verschillende dorpen in onze drie gemeenten.

Dat kan niet overal: de locaties moeten geschikt zijn voor de vleermuizen. We zijn daarom op zoek naar locaties. We hebben al verschillende locaties gevonden. Bijvoorbeeld in ons gemeentelijk vastgoed, kerken, dorpshuizen, scholen en woningen van particulieren. Maar helaas blijken veel locaties uiteindelijk niet geschikt, om verschillende redenen. Zo moeten de kasten hoog kunnen hangen. We zijn dus nog steeds op zoek naar geschikte locaties en zijn zo bij ELAN uitgekomen.

ELAN heeft uit de lijst van leden/deelnemers aan ANLB intern geïnventariseerd, en u hiervoor benaderd met de vraag of u een geschikte plek voor kraamverblijven voor vleermuizen heeft en die beschikbaar wilt stellen.

Basisvoorwaarden voor de locatie van een kraamverblijf

- De kast moeten op minimaal 3 meter hoogte kunnen hangen (onderkant kast)
- De kast kan alleen geplaatst worden met een hoogwerker, daar moet ruimte voor zijn
- De kast moet op een plek hangen zonder direct kunstlicht van bijvoorbeeld een buitenlamp (zonlicht is geen probleem)
- De kast kan alleen op een stenen muur worden bevestigd
- De kast kan niet op de Noordkant opgehangen worden (dit is te koud/weinig zon)
- De kasten worden idealiter in de zomer geplaatst
- Afmeting van de kast is 80x120cm en ze zijn 30 kg

Veel gestelde vragen

Hoe worden de kasten opgehangen?

Omdat de kasten erg zwaar zijn, worden ze opgehangen met een chemische verankering. Het ophangen wordt via de gemeente verzorgd.

Levensduur van de kasten?

De kasten gaan ruim 25 jaar mee en hebben geen tot weinig onderhoud nodig. Eventueel onderhoud wordt door de gemeente verzorgd.

Welke consequenties kan het hebben bij aanpassingen/verbouwingen van gebouwen?

Zolang de kast niet verplaatst hoeft te worden zijn er geen consequenties. Is dit wel noodzakelijk (dit is niet wenselijk) dan moet er een ecooloog bij komen om de kast eventueel te kunnen verplaatsen. Die moet dan kijken of er een kraamkolonie in zit en als dit het geval is kan de kast dus niet zonder meer verplaatst worden. Als er vleermuizen in zitten moet er gewacht worden tot de dieren uit eigen beweging de kast verlaten.

Zijn er ook regels als het gaat om rust en afstandscriteria om in acht te nemen?

Nee, in principe niet. Zolang er niet direct naast de kast geboord wordt of trillingen worden veroorzaakt is er niks aan de hand. Voordeel is ook dat ze overdag niet actief zijn en zich verstoppen in de kast.

Levert een kraamverblijf beperkingen op in de bedrijfsvoering?

De kans dat een kraamverblijf belemmeringen geeft in de bedrijfsvoering is nihil. We moeten er natuurlijk wel voor zorgen dat de kast op de juiste plek komt te hangen voor zowel de boer als de vleermuizen. Vleermuizen willen graag een donkere plek hebben, dus dat is van belang. Het moet een duurzame plek zijn waar de kast een aantal jaren kan hangen. En mocht de kast toch om een of andere reden weg moeten dan is het belangrijk dat de boer contact opneemt met de gemeente zodat er gekeken kan worden naar een alternatief en de kast op de juiste manier en in de juiste periode verplaatst kan worden.

Er zal geen sprake zijn van een eventuele bufferzone of iets dergelijks rondom een bezette kraamkast. Vleermuizen hebben geen last van een tractor die langsrijdt of ander 'gewoon' werkgeluid. Alleen wanneer er vlak naast een kast geboord wordt kan het een probleem worden voor de vleermuizen in een kraamkast.

Geeft het verplichtingen als het gaat om instandhoudingsplicht

De kast moet in ieder geval net zo lang hangen totdat het SMP er is en de permanente maatregelen zijn getroffen. Daarna zou de kast verwijderd mogen worden (als deze tenminste niet is meegeteld als permanente maatregel). Mocht de kast in de tussentijd beschadigd raken dan is het wel belangrijk dat dit gemeld wordt zodat de kast gerepareerd kan worden of vervangen. De gemeente zal dit regelen.

Als er controles zijn wat wordt er dan gecontroleerd

Er wordt gekeken of de kast in gebruik is genomen door een kolonie en eventueel vindt er een telling plaats.

Als er onkosten ontstaan voor wiens rekening zijn deze dan

Voor de gemeente. Hier stellen we ook een overeenkomst voor op.